

Förslag till stadgeändring: justerad ändamålsparagraf – från STF:s styrelse till riksstämman

Introduktion

Under 2021 sjösatte STF:s styrelse ett större framtidsarbete. Syftet med detta arbete var att:

- bättre förstå vår omvärld och dess påverkan på STF
- att arbeta fram insikter och identifiera möjliga vägval för styrelse och riksstämman att ta ställning till samt
- lägga grunden till ett långsiktigt strategiskt dokument för STF.

Arbetet skulle också bidra till att:

- tydliggöra STF:s nytta och uppdrag i samhället
- samla STF kring en gemensam målbild/riktning samt att
- öka förståelsen för hur organisationens olika delar bidrar till en stark helhet.

Inom ramen för framtidsarbetet har ett flertal aktiviteter genomförts för att involvera medlemmar, förtroendevalda, och anställda i syfte att få fler perspektiv på STF:s omvärld och framtid. Först i en nyfiken fas (vi ville förstå vår omvärld bättre utifrån områdena demografi, digitalisering, hållbarhet, klimatförändringar, turistiska trender och ideellt engagemang). Under hösten fokuserade arbetet på att dra slutsatser utifrån omvärlden, identifiera insikter och möjliga vägval för organisationen.

Styrelsen har vid flertalet tillfällen diskuterat underlag sprungna ur framtidsarbetet och har landat i att man vill föreslå stämman att fatta beslut om två saker:

1. En justerad ändamålsparagraf
2. En visionär målbild för STF

Utöver dessa förslag kommer ett flertal delrapporter sammanställas utifrån vad vi som organisation lärt oss under nyfiken-fasen. Dessa kommer att kunna spela en stor roll gällande verksamhetsutveckling de kommande åren.

Förslag till ny ändamålsparagraf

STF:s riksstämman 2020 antog en motion om att ta fram en tydligare vision och mer offensiv målbild för STF. Motionärerna och stämman efterfrågade en ökad tydlighet i STF:s mål och riktning. STF:s styrelse tog därför beslut om att under 2021 genomföra ett större framtidsarbete.

En insikt som blev tydlig tidigt i processen är att STF:s nuvarande styrdokument saknar ett tydligt ”varför”. Varför gör vi det vi gör? Varför är det bra med natur- och kulturturism? Det är långt ifrån alla organisationer som har ett tydligt varför i sina stadgar och det finns flertalet olika sätt att organisera sina styrdokument. I STF:s fall är det våra stadgar som är högst upp i hierarkin av styrdokument. I stadgarna finns en ändamålsparagraf.

Nuvarande ändamålsparagraf lyder:

Paragraf 1 – Ändamål och uppgifter

Svenska Turistföreningen (STF) har till ändamål att främja medlemmarnas intresse av och möjligheter till natur- och kulturturism i Sverige.

STF gör detta genom att:

- *främja och utveckla friluftsliv och turism som utgår från upplevelsen av natur och kultur;*
- *värna och informera om natur, kultur och miljö i Sverige utifrån ett turistiskt perspektiv;*
- *verka för och sprida kunskap om hållbar turism;*
- *erbjuda medlemmarna prisvärda övernattningsmöjligheter och berikande aktiviteter;*
- *i övrigt företräda medlemmarnas intressen inom våra verksamhetsområden.*

Svenska Turistföreningen är religiöst och partipolitiskt obunden.

Utifrån de insikter som framtidsarbetet gett oss föreslår styrelsen en justering av denna paragraf. Syftet med justeringen är att tydliggöra vårt uppdrag i samhället, hitta formuleringar som beskriver vår verksamhet på ett enklare och rakare sätt. Syftet är också att hitta en formulering som närmar sig ett varför. Formuleringar som sätter fingret på ett högre syfte än att det är roligt och bra att se sig om i vårt vackra land.

Styrelsens förslag till ny ändamålsparagraf lyder:

Paragraf 1 – Ändamål och verksamhetsidé

Svenska Turistföreningens ändamål är att erbjuda och verka för hållbar turism och ett hållbart friluftsliv. Vi utgår från upplevelsen av natur- och kulturmiljöer i Sverige och genom vår verksamhet värnar vi värdet av dessa.

STF gör detta genom att:

- *erbjuda berikande upplevelser och ett brett urval av boenden,*
- *sprida kunskap om och väcka lust till friluftsliv, natur- och kulturturism,*
- *främja hållbar turism och ett hållbart friluftsliv i Sverige.*

Svenska Turistföreningen är en partipolitisk och religiöst obunden ideell organisation öppen för alla.

STF:s ändamål blir här att erbjuda och verka för hållbar turism och hållbart friluftsliv. Det är en förstärkt skrivning gällande hållbarhet jämfört med dagens formulering. Vidare ser styrelsen att den nuvarande skrivningen ”värna och informera om natur, kultur och miljö”

ger en del utmaningar i praktiken. I vår verksamhet har vi ett mycket större fokus på ”natur” och ”kulturmiljöer” än kultur i ett bredare perspektiv. STF kommer naturligtvis fortsatt kunna arbeta med ett bredare kulturbegrepp i vår verksamhet men styrelsen ser gärna att vi avgränsar oss i ändamålsparagrafen enligt förslaget ovan.

Meningen ”Vi utgår från upplevelsen av natur- och kulturmiljöer i Sverige och genom vår verksamhet värnar vi värdet av dessa” blir ett svar på frågan varför. STF som organisation tror att hållbar turism och hållbart friluftsliv är bra metoder för att värna Sveriges natur och många kulturmiljöer. Det är också bra metoder för att skapa ett engagemang hos människor för dessa värden.

STFs verksamhetsidé sammanfattas i tre punkter, i stället för dagens fem. I detta sammanhang lyfts STF:s traditionellt starka kunskapsuppdrag fram tydligare.

Sista meningen är också justerad. Det tydliggörs att vi är en ideell organisation öppen för alla. Detta finns det flera skäl till. Skatteverket har lokalt ifrågasatt en av våra lokalavdelningar utifrån att vi arbetar med turism. Enligt deras tolkning av dagens lagstiftning är turism per definition en kommersiell verksamhet och det kan inte kombineras med den momsfrihet som ideella och öppna föreningar besitter. Utifrån skattemässiga skäl är det även viktigt att vårt ändamål ses om allmännyttigt. Detta gör att skrivningar om natur- och kulturmiljöer samt friluftsliv måste finnas med. Vidare behöver vi arbeta med att STF når och är till för fler än de som redan är medlemmar. Vi ska vara en organisation som inte bara är öppen för alla utan som också attraherar fler.

Vad krävs för att göra en stadgeändring?

Paragraf 16 i STF:s stadgar talar om vad som krävs för att göra en stadgeändring.

”För ändring av eller tillägg till dessa stadgar fordras beslut vid två på varandra följande riksstämmor”

”En ändring eller ett tillägg kan också beslutas vid en riksstämma med två tredjedels majoritet”

Detta innebär att om två tredjedelar av riksstämman 2022 röstar ja till styrelsens förslag om att ändra ändamålsparagrafen så träder ändringen i kraft så snart protokollet från stämman är justerat.

Utifrån denna beskrivning föreslår styrelsen STF:s riksstämma att besluta

- att ändra paragraf 1 i STF:s stadgar till:

Paragraf 1 – Ändamål och verksamhetsidé

Svenska Turistföreningens ändamål är att erbjuda och verka för hållbar turism och ett hållbart friluftsliv. Vi utgår från upplevelsen av natur- och kulturmiljöer i Sverige och genom vår verksamhet värnar vi värdet av dessa.

STF gör detta genom att:

- *erbjuda berikande upplevelser och ett brett urval av boenden,*
- *sprida kunskap om och väcka lust till friluftsliv, natur- och kulturturism,*
- *främja hållbar turism och ett hållbart friluftsliv i Sverige.*

Svenska Turistföreningen är en partipolitisk och religiöst obunden ideell organisation öppen för alla.

- att ge styrelsen i uppdrag att se över andra dokument, som tidigare antagits av riksstämman och där ändamålsparagrafen ingår, uppdateras i enlighet med riksstämmans beslut om ny ändamålsparagraf.